## Life-страхування

Договір страхування життя



# Як укласти договір страхування життя?

Навігатор для споживачів страхових послуг

Крок за кроком до прийняття ефективних фінансових рішень

Договір страхування життя – можливість подбати про себе та своїх рідних, надавши їм фінансовий захист, якщо з вами щось трапиться.

Страхування життя (life-страхування) працює як для накопичення коштів на майбутнє для особливих подій у житті застрахованого, так і для фінансової безпеки в разі настання тяжких хвороб, нещасних випадків чи смерті.

До класів страхування життя належать:

Клас 19	Клас 20	Клас 21	Клас 22	Клас 23
Страхування життя	Весільне / До народження дитини	Інвестиційне страхування життя	Безперервне страхування здоров'я	Пенсійне страхування

<sup>\*</sup>Страховикам забороняється здійснювати діяльність за класами страхування 21 та 22, якщо це не передбачено спеціальним законом з регулювання страхування за такими класами.

Страхові виплати за договором страхування життя забезпечать фінансовий захист бюджету сім'ї, яка залишилася без стабільного доходу після смерті або важкого захворювання застрахованої особи-годувальника.

## З'ясування вимог і потреб у страхуванні життя

Страховик повинен укладати договори страхування тільки з'ясувавши потреби клієнта.



□ Перед укладенням договору страхування життя доцільно звернутися до страховика або страхового посередника за безоплатною індивідуальною консультацією щодо умов страхового продукту та рекомендаціями щодо того, який страховий продукт максимально задовольнить ваші потреби у страхуванні.

#### Який результат?

Це дасть вам змогу зробити обміркований вибір та укласти договір, який максимально відповідатиме вашим потребам.

# Етап переддоговірних відносин

Ви маєте право отримати доступну та вичерпну інформацію про умови страхування життя.



- □ Інформація про стандартний страховий продукт має надаватися безоплатно у формі уніфікованого (стандартизованого) документа чітко та доступно. Оскільки вона буде в стандартизованому форматі, ви можете легко порівняти пропозиції різних страховиків за аналогічними продуктами. Необхідні відомості можуть бути надані в паперовій чи електронній формі (у тому числі на вебсайті страховика або страхового посередника) або в інший спосіб за домовленістю.
- □ Для зручного та швидкого ознайомлення з умовами страхового продукту страховики та страхові посередники зобов'язані розмістити на своїх вебсайтах інформацію про ключові умови страхового продукту.

#### Який результат?

До укладення договору страхування ви володітимете основною інформацією про умови страхування та зможете порівняти пропозиції від різних страховиків чи страхових посередників.

## Пошук страхової компанії

Переконайтеся в надійності страховика.



До укладення договору страховик або страховий посередник повинен надати вам як потенційному клієнту таку інформацію:

- найменування, місцезнаходження, ідентифікаційний код страховика за ЄДРПОУ;
- відомості про ліцензію страховика та спосіб її перевірки;
- перелік послуг, які можуть надаватися на запит клієнта, а також порядок та умови консультування щодо страхових послуг;
- вид винагороди, яку працівник з реалізації страховика отримає під час укладення договору страхування, у тому числі порядок та умови її виплати;

a	
	іншу інформацію, визначену в законах України та нормативно-правових актах Національного банку України як регулятора ринку страхових послуг.
	інформацію про механізми та способи захисту прав споживачів фінансових послуг;
Ш	інформацію про будь-які інші платежі (крім страхових премій), які клієнт буде зобов'язаний сплатити в разі укладення договору страхування;

Якщо пропозицію укласти договір страхування ви отримали від страхового посередника відповідно до статті 88 Закону України <u>"Про страхування"</u>, то ви маєте право отримати вичерпну інформацію й про такого страхового посередника.

Перед тим, як прийняти остаточне рішення, радимо здійснити самостійну перевірку.

- ☐ Дізнайтеся про наявність ліцензії у страхової компанії або поцікавтеся інформацією про страхового посередника, який пропонує вам укласти договір страхування. Завдяки Комплексній інформаційній системі Національного банку України (КІС НБУ) можна здійснити пошук у Державному реєстрі фінансових установ за поточною датою та перевірити інформацію про страховика.
- □ Дослідіть онлайн-ресурси страхової компанії. Вебсайт страховика повинен містити чітку та актуальну інформацію про страхову компанію, її власників, керівництво, звітність, страхові продукти, які вона пропонує.

### Який результат?

Унаслідок здійснення наскрізної перевірки ви зможете більше дізнатися про страховика або страхового посередника, додаткові платежі, механізми захисту ваших прав, а отже зробити обміркований вибір і знайти страховика, якому довірятимете.

## Укладення договору страхування життя

Ви маєте право детально вивчити договір до його підписання.



Після отримання усієї переддоговірної інформації та здійснення вибору настає час укладення договору. Він може бути укладений у паперовій або електронній формі.

Договір страхування життя може містити як ризикову, так і накопичувальну складові, а також поєднувати їх.

# Договір страхування життя, що містить ризикову складову

Укладається на випадок смерті застрахованої особи, а також може включати страхування в разі виникнення одного чи кількох допоміжних ризиків (наприклад, хвороби або травм). Страхувальник отримує захист у разі настання небажаних подій, пов'язаних із ризиком втрати ним здоров'я, працездатності чи життя.

#### Договір страхування життя з накопичувальною складовою

За договорами накопичувального страхування життя страхова компанія не просто зберігає фінансові заощадження клієнтів, а й інвестує їх у різноманітні активи та примножує. Щорічно вам нараховуватиметься додатковий інвестиційний дохід, якщо це передбачено умовами договору, розмір якого залежатиме від результатів інвестиційної діяльності обраної страхової компанії.

Законодавство визначає перелік того, що обов'язково має зазначатися в договорі страхування (стаття 89 Закону України <u>"Про страхування"</u>).

На що варто звернути увагу під час укладення дог	овору страхування?
--	--------------------

ш	в разі настання страхового випадку.
	Перелік страхових ризиків – це непередбачувані ймовірні події, на випадок настання яких здійснюється страхування. Страхові ризики, зазначені в договорі, можуть належати до кількох класів страхування одночасно.
	Перелік винятків зі страхових випадків. Наприклад, у договорі може бути зазначено, що страхова компанія не здійснить страхову виплату, якщо застрахований загинув під час настання певних обставин (землетрусу, повені чи іншого стихійного лиха).
	Період очікування – проміжок часу між сплатою страхової премії та очікуваним настанням страхового випадку за ризиком дожиття або завершенням строку дії договору.
	Дата, періодичність сплати та розмір страхової премії. Договір зазвичай починає діяти тільки після сплати страхової премії в повному обсязі або її першої частини (на наступний день або через певний період). Страхова премія в разі укладення договору накопичувального страхування життя розраховується індивідуально для кожного клієнта та залежить від багатьох факторів.
	Порядок дій у разі настання події, що має ознаки страхового випадку. Невчасне повідомлення страховика про таку подію здебільшого стає причиною відмови в наданні страхової виплати.
	Права та обов'язки сторін договору.
	Строки прийняття страховиком рішення про здійснення страхової виплати, порядок та умови здійснення страхових виплат.

	Наявність додатків, посилань на пов'язані документи та їх зміст.
	У яких випадках договір страхування життя припиняє діяти.
	Порядок та строки отримання викупної суми, яку сплачує страховик у разі дострокового припинення дії договору страхування життя.
стр	датково до інформації, що наявна у всіх договорах страхування, у договорі ахування життя мають зазначатися й інші умови. Обов'язково зверніть увагу гаке:
	Інформація про застрахованих осіб, вигодонабувачів за кожним страховим випадком.
	Мінімальний (гарантований) розмір викупної суми або порядок розрахунку такого розміру на кінець кожного року дії договору страхування життя (або на коротший регулярний період).
	Розмір (величина) інвестиційного доходу, що застосовується для розрахунку страхового тарифу (розмір гарантованого інвестиційного доходу), якщо такий передбачений умовами договору.
	Порядок нарахування та повідомлення про бонуси та/або про результати участі в прибутках страховика за договорами страхування життя, що передбачають або прямо не виключають такі умови.
	Розмір, умови та строки здійснення страхових виплат у формі ануїтету (періодичних виплат), якщо в договорі визначена така форма здійснення страхових виплат.
	Вичерпний перелік документів для отримання викупної суми та строк її виплати.
	Форма, порядок розрахунку, умови та строки здійснення страхової виплати за кожним окремим страховим випадком;
	Умови перерахунку (зміни) розміру страхової суми та/або періодичних виплат.
	Порядок зміни страхувальника або страховика за договором страхування життя.

## Який результат?

Уважно вивчивши договір страхування, ви будете впевнені у своєму страховому захисті, знатимете, як діяти в разі настання страхового випадку, уникнете непорозумінь і спорів із страховиком щодо страхової виплати та зможете отримати якісні страхові послуги.

## Відмова від договору страхування життя

Протягом 30 днів із дня укладення ви маєте право відмовитися від договору.



У договорі страхування має зазначатися ваше право як страхувальника на відмову від договору, порядок і строки повернення страхової премії (чи її частини) в разі, якщо ви встигли її сплатити, а також інші умови використання права на відмову від договору страхування.

Страхувальник може протягом 30 календарних днів із дня укладення договору страхування відмовитися від такого договору без пояснення причин. Якщо є розбіжності в заяві на страхування та страховому свідоцтві (полісі), право на відмову зберігається за страхувальником протягом 45 днів із дня отримання страхового свідоцтва (поліса).

Якщо ви вирішили відмовитися від договору страхування, повідомте страхову компанію про свій намір у письмовій (електронній) формі.

#### Який результат?

Право на відмову від договору страхування є одним із ключових для захисту прав споживачів страхових послуг. Воно надає клієнтам страхових компаній більше контролю та гнучкості у виборі страхових продуктів чи послуг.

# Дострокове розірвання договору страхування життя

Ви маєте право отримати викупну суму від страховика.



Викупна сума – сума грошових коштів, що виплачується страховиком страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування чи законодавстві, у разі дострокового припинення дії договору страхування життя.

Ви не зможете без фінансових втрат достроково розірвати договір страхування життя. Наприклад, якщо вам буде потрібно отримати кошти до завершення дії договору накопичувального страхування життя, страхова компанія поверне вам викупну суму, розмір якої буде меншим від суми сплачених страхових премій. Що коротшим є строк дії договору, то нижчим буде розмір викупної суми, який зазначається в договорі страхування (як певний відсоток від сплачених страхових премій чи страхової суми або в грошовому вимірі). Крім того, за деякими договорами страхування в перші кілька років строку їх дії розмір викупної суми може дорівнювати нулю.

#### Який результат?

Перед укладенням договору страхування життя важливо уважно ознайомитися з умовами дострокового припинення дії договору, розміром викупної суми та строками її отримання. Це допоможе уникнути непорозумінь зі страховиком, правильно оцінити свої фінансові можливості і прийняти обмірковане рішення щодо укладення такого договору.

Матеріали розроблено у межах інформаційної кампанії **#ЗнайСвоїПрава\_Страхування**. Це освітня ініціатива Національного банку України, мета якої захист прав страхувальників і поліпшення знань споживачів про страхові послуги.







Щоб дізнатися більше, завітайте на сайт з фінансової грамотності "Гаразд"

